

## 225762 - ئۆزىنى سېھىر قىلىنغان دەپ شەك قىلىدۇ، رۇقىيە ئوقۇپ قويۇشنى تەلەپ

### قىلمايدىغان كىشى توغرىسىدا

#### سوئال

بىزنىڭ بىر خوشنىمىز بولۇپ، ئۇنى شۇنداق ھۆرمەت قىلىپ، ياخشىلىق قىلىپ تۇرساقمۇ، خوشنام مېنىڭ تەللىرىمنىڭ ئىزى بولغان خاس كىيىمىمنى ئىشلىتىش ئارقىلىق بىزگە سېھىر ئىشلىتىپتۇ، ھەيران قالارلىقى، مەن خوشنامنى چۈشۈمدە ئىككى مەن بىلىمگەن ئەھۋالدا ئىككى قېتىم ئۈستۈمگە سۇيۇق بىر نەرسە تۆككەن ھالەتتە كۆردۈم، مەن قورقۇپ ۋە بىئارام بولۇپ ئويغۇنۇپ كەتتىم، بىز دىنىنى سۆيىدىغان، كۈچىمىزنىڭ يېتىشىچە ياخشى ئىشلارنى قىلىدىغان بىر ئائىلە ئىدۇق، لېكىن بىز بەزى قېيىنچىلىق، ئۆز-ئارا چۈشىنىشەلمەسلىك، كۆپ كىلىشمەسلىككە ئۇچرىدۇق، مەلۇم ۋاقىتتىن بىرى ئېچىمىدە مېنى ئۆزگەرتىۋاتقان بىر نەرسە بارلىقىنى ھېس قىلىمەن، ئىلگىرىكىدەك خوشال، جۇشقۇن ۋە تېرىشچان بولالمىدىم، تىز ئاچچىقلىنىدىغان، كېچىسى ئۇخلىيالماي، كۈندۈزدە ئۇخلايدىغان، بولۇپ قالدىم، ھېچ بىر سەۋەپسىز خىزمەتلىرىمنىمۇ تاشلىدىم، ئۆزۈمگە ئىگە بولالمايمەن، خۇددى بىرسى مېنى بىر ئىشلارنى قىلىشقا مەجبۇر قىلىۋاتقاندەك ھېس قىلىمەن، يىگىرمە يەتتە ياشقا كىردىم، بەك چارچاپ كەتتىم، زېرىكىشلىك ھېس قىلىدىغان بولۇپ قالدىم، باشقىلاردىن رۇقىيە ئوقۇشنى تەلەپ قىلماي جەننەتكە كېرىدىغان يەتمىش مىڭ كىشىلەرنىڭ جۈملىسىدىن بولۇش ئۈچۈن رۇقىيە ئوقۇشنى تەلەپ قىلىمىدىم، قىرىق كۈنگىچە ھەر كۈنى بەقەرە سۈرىسىنى ئوقۇشقا ئۇرۇندۇم لېكىن بۇنى قىلالىمىدىم، كۆپ ئۇرۇندۇم، ھەر قېتىمدا بەك قورقۇنۇچلىق چۈشلەرنى كۆرىمەن، نامىزىمدا ئاللاھتىن بۇ سېھىرنى يوق قىلىۋېتىشنى تەلەپ دۇئا قىلىمەن، ئائىلەمدىكى ھەممەيلەننىڭ سېھىر قىلىنغانلىقىنى ھېس قىلىمەن، نېمە قىلىشىمنى بىلمەيمەن، يول كۆرسىتىشىڭلارنى ئۈمىت قىلىمەن؟.

#### تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيەلەر ئالەملەرنىڭ رەببى بولغان ئاللاھقا خاستۇر، شۇنداقلا پەيغەمبىرىمىزگە، ئائىلە-تاۋابىئاتلىرىغا ۋە ئۇنىڭغا تاكى قىيامەتكىچە ئەگەشكەنلەرگە دۇرۇت-سالاملار بولسۇن.

سېھىر ۋە ۋەسۋەسىنىڭ ئىنسانغا تەسىر قىلىدىغانلىقى ئىنكار قىلىنمايدۇ، لېكىن ئىنسان ھاياتىدا دۇچ كەلگەن بارلىق قېيىنچىلىقلىرىنى سېھىر ۋە ۋەسۋەسىگە ئالاقىدار قىلىپ قويۇشى توغرا بولمايدۇ، ئۇنداق بولمىغاندا ئىنسان بىر تۈرلۈك ۋەھىمە، خىياللار ئارىسىدا ياشايدۇ، كۈنسىرى ۋەھىمىلەر زىيادە بولۇپ، ئۇ كىشىنى چىرمىۋالىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئۆزىنىڭ ئىش-ئىزلىرىغا قارىسۇن، ئاللاھ ۋە ئاللاھنىڭ رەسۇلىغا ئىتائەت قىلىش بولسا ھەممە ئىشنىڭ بېشىدۇر، ھەممە ياخشىلىقنىڭ سەۋەبىدۇر. ئاللاھ ۋە ئاللاھنىڭ رەسۇلىغا ئاسىيلىق قىلىش بولسا

ھەممە يامانلىقنىڭ سەۋەبىدۇر. مۇسۇلمان ئاللاھقا ئىتائەت قىلىشقا، ئاسىيلىقتىن يىراق بولۇشقا ھېرىسمەن بولۇش كېرەك، ياخشى ھايات دېگەن ھەقىقەتتە سالھ ئەمەللەرنى قىلغان مۇمىن ئۈچۈندۇر. بۇ توغرىدا ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ تەرجىمىسى: «ئەر. ئايال مۇمىنلەردىن كىمكى ياخشى ئەمەل قىلىدىكەن، بىز ئۇنى ئەلۋەتتە (دۇنيادا قانائەتچانلىق، ھالال رىزىق ۋە ياخشى ئەمەللەرگە مۇۋەپپەقىيەت قىلىپ) ئوبدان ياشىتىمىز، ئۇلارغا، ئەلۋەتتە، قىلغان ئەمەلدىنمۇ ياخشىراق ساۋاب بېرىمىز.» [سۈرە نەھل 97-ئايەت].

بەختسىزلىك ۋە ناچار ھاياتلىق ئاللاھنىڭ زىكرىدىن ۋە ھەقىتىن باش تارتقان كىشى ئۈچۈندۇر، بۇ توغرىدا ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا﴾ تەرجىمىسى: «كىمكى مېنىڭ زىكرىدىن يۈز ئۆرۈيدىكەن، ئۇنىڭ ھاياتى تار (يەنى خاتىرجەمسىز) بولىدۇ، قىيامەت كۈنى ئۇنى بىز كور قوپۇرىمىز.» [سۈرە تاھا 124-ئايەت].

ئاللاھقا ئاسىيلىق قىلىش ۋە ھەقىتىن يۈز ئۆرۈش زىيادە بولىدىكەن، قىيىنچىلىق ۋە جاپا-مۇشەققەت كۈچلۈك بولىدۇ. ئۇنىڭدىن كېيىن سەۋەپ قىلىش، خىزمەت ئىزدەش، ھورۇنلۇق قىلماسلىق، خىزمەت ۋە باشقا تەرەپلەردە ئۇچرىغان قىيىنچىلىقلارغا سەۋىر قىلىش كېرەك. شۇنداق قىلغاندا ئاللاھ تائالا ياخشىلىققا مۇۋەپپەقىيەت قىلىپ ئويلىمىغان يەردىن رىزىق بېرىدۇ.

ئائىلە ئەزالىرى ئارىسىدىمۇ كۆپ قىيىنچىلىق بار ئىكەنلىكىنى سۆزلىدىڭىز، ھەر بىر كىشى ئۆزىنى تەكشۈرۈشى، گۈزەل ئەخلاقلىق بولۇشى، سەۋىرچان بولۇشى، يامانلىققا ياخشىلىق بىلەن جاۋاب قايتۇرۇشى، كۆپ ۋاقىتلاردا تالاش-تارتىشقا لايىق بولمايدىغان ئىشلار سەۋەبىدىن كېلىپ چىققان قىيىنچىلىقنىڭ سەۋەبىنى ئىزدەش كېرەك. ئەگەر ھەقىقىي سەۋەپ تىپىلسا، ئۇنى مېھرىبانلىق، كۆيۈنۈش ۋە تىنچ شەكىلدە مۇنازىرە قىلىش كېرەك، بىزنىڭ سىزگە قىلىدىغان نەسىھىتىمىز، ئەگەر ئىشەنچلىك رۇقىيە ئوقۇيدىغان كىشى بولسا، بۇ سېھىردىن غالىپ كېلىش ئۈچۈن ئۇنىڭ قېشىغا بېرىشىڭىز چەكلەنمەيدۇ.

سىز ھەر قانداق قىيىنچىلىق بولسىمۇ بەرداشلىق بېرىپ بەقەرە سۈرىسىنى ئوقۇش ئىرادىڭىزنى كۈچەيتىڭ، بۇمۇ داۋالىنىشنىڭ ۋە سېھىرنى يوق قىلىشنىڭ مۇھىم بىر قىسمى، سېھىردىن قېينالدىم دەپ شىكايەت قىلىپ، بۇنىڭغا سەل قاراش توغرا بولمايدۇ.

ئەمما جەننەتكە ھېسابسىز كىرىدىغان يەتمەش مىڭ كىشىنىڭ ھەدىسىگە كەلسەك، ئۇلارنىڭ ئىنسانلارنىڭ ئەڭ ياخشىلىرىمۇ ئەمەس ھەم جەننەتنىڭ ئەڭ يۇقىرى مەرتىۋىسىدىكى كىشىلەرمۇ ئەمەس، بەزى ئىنسانلار ھېساب ئېلىنىپ جەننەتكە كىرىدۇ، ھەتتا ھېسابسىز جەننەتكە كىرگەن يەتمەش مىڭ كىشىنىڭ بەزىسىدىن مەرتىۋىسى يۇقىرى بولىدۇ، بۇنى ئىبنى تەيمىيە رەھىمەھۇللاھ شۇنداق بايان قىلغان.

جەننەتكە ھېسابسىز ۋە ئازابسىز كىرگەن يەتمىش مىڭ كىشى پەقەت رۇقىيە ئوقۇشنى تەلەپ قىلمىغانلىقتىنلا بۇ سۈپەتكە ھەقىقەت بولمىدى، بەلكى تەۋھىدنىڭ مۇكەممەل بولغانلىقى، ئاللاھقا ھەقىقىي تەۋەككۈل قىلغانلىقى سەۋەبىدىن ھەقىقەت بولدى، تەۋھىد ئەقىدىسى ۋە مۇكەممەل تەۋەككۈل قىلىش بولسا ئۇلارنىڭ ئىشلىرىنىڭ ھەممىسىدە ھايات پىرىنسىپى بولغان.

شۇنداق بولسىمۇ، رۇقىيە ئوقۇشنى تەلەپ قىلىش چەكلەنگەن ياكى ياقتۇرۇلمايدىغان ئىش ئەمەس، بەلكى بەزى ئالىملار ھەدىسنىڭ مەنىسىنى چۈشەندۈرۈپ: باشقىلار رۇقىيە ئوقۇشنى تەلەپ قىلماسلىق ۋە ئۇنى قىلماسلىق دېگەن جاھەلەت دەۋرىدىكى سېھىرگەر ۋە باشقىلارنىڭ ئوقۇيدىغان رۇقىيىسىدىن ئىبارەت، ئەمما قۇرئان ئايىتى ۋە شەرىئى زىكىرى بىلەن ئوقۇلىدىغان رۇقىيىلەر گەرچە كېسەلنىڭ تەلپى بىلەن بولسا چەكلەنمەيدۇ، دەيدۇ.

قەستەلانىي رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ھەدىستىكى: ئۇلار رۇقىيە ئوقۇشنى تەلەپ قىلمايدۇ دېگەن سۆز: ئۇلار مۇتلەق رۇقىيە ئوقۇشنى تەلەپ قىلمايدۇ، ياكى جاھىلىيەتنىڭ رۇقىيىلىرىنى ئوقۇشنى تەلەپ قىلمايدۇ دېگەنلىكتۇر." ["ئىرشادۇسسىارى" 9-توم 271-بەت].

ئىبنى ھەجەرنىڭ "پەتھۇل بارى" 11-توم 410-بەتكە قارالسۇن.

يۇقىرىدىكى سۆزگە ئاساسەن: كېسەلنىڭ شەرىئى رۇقىيىنى ئوقۇشنى تەلەپ قىلىشى جەننەتكە ھېسابسىز كىرىدىغان يەتمىش مىڭ كىشىنىڭ دائىرىسىدىن چىقىپ كەتمەيدۇ.

ئىنساننىڭ ھېسابسىز جەننەتكە كىرىدىغان يەتمىش مىڭ كىشىلەرنىڭ جۈملىسىدىن بولمەن دەپ، رۇقىيە ئوقۇتۇشنى تەرك قىلىپ، ئىزتىراپ چىكىپ، كۆپ شەك قىلىپ، ئېچى سىقىلىپ، سەۋىرسىزلىنىپ، داۋالغۇش ئارىسىدا قىلىشى توغرا ئىش ئەمەس ھەم بۇ ھېسابسىز جەننەتكە كىرىدىغان يەتمىش مىڭ كىشىنىڭ سۈپەتلىرىدىنمۇ ئەمەس، بەلكى سىزنىڭ ئەھۋالىڭىز، رۇقىيە ئوقۇيدىغان كىشىلەرنىڭ بىرىنىڭ يېنىغا بېرىپ رۇقىيە ئوقۇتۇپ، ئاللاھقا تائەت-ئىبادەت قىلىشقا تېرىشىپ، گۇناھ-مەسىيەتتىن يىراق بولۇشنى تەلەپ قىلىدۇ، شۇنداق قىلىشىڭىز بەلكىم جەننەتكە ھېسابسىز كىرىدىغان يەتمىش مىڭ كىشىدىن جۈملىسىدىن بولۇشتىن مەھرۇم قالمايسىز.

سىزگە ئۇلارنىڭ جۈملىسىدىن بولۇش تەقدىر قىلىنمىغان بولسا، ئاللاھنىڭ پەزىلى-رەھىمىتى كەڭرىدۇر، ئاللاھ سىزگە يوقۇتۇپ قويغان پەزىلەتنىڭ ئورنىغا جەننەتتە ياخشى بىر مەرتىۋە ئاتا قىلغاي، ئاللاھ سىزنى توغرا يولغا مۇۋەپپەقىيەت قىلغاي.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.